

ת"פ 31492/11/14 - מדינת ישראל נגד משה לוי

בית משפט השלום בירושלים

20 יולי 2016

ת"פ 31492-11-14 מדינת ישראל נ' לוי
ת"פ 3763-07-14 מדינת ישראל נ' לוי
בפני כב' השופט יצחק שמעוני

המאשימה
מדינת ישראל
ע"י ענף תביעות ירושלים
משטרת ישראל

נגד
הנאשם
משה לוי
ע"י ב"כ עוה"ד מוריה ששון

גזר דין

1. הנאשם, תושב גבעת זאב, יליד 1970, הורשע על פי הודאתו בעבירות המפורטות בשני כתבי אישום שהוגשו בנפרד.

בכתב האישום בת"פ 3763-07-14 מתואר כי במהלך שנת 2013 עבד הנאשם יחד עם המתלון א' ט' במלון "דן" בירושלים. הנאשם ביקש מהמתלון למסור לו את צילום תעודת הזהות שלו ותלוש משכורתו כדי לרשום אותו לאתר היכריות.

ביום 18.3.13, רשם הנאשם על גבי מעטפת שירות של בנק הפועלים את פרטי המתלון ומספר חשבונו, זייף את חתימתו וביקש להעביר סכום של 500 ₪ לחשבונו האישי. בהמשך, ביום 11.5.13 חזר הנאשם על המעשה, והפעם ביקש כי יופקד בחשבונו סך של 600 ₪. משגילה הנאשם כי הכספים לא הועברו לחשבונו, התקשר לסניף הבנק של המתלון, התחזה כמתלון, והורה לפקיד הבנק להעביר את הסכומים לחשבונו. בהתאם לכך קיבל לחשבונו סך של 1,100 ₪.

בהמשך, ביום 16.5.13, התקשר הנאשם לפקיד הבנק בשנית, התחזה למתלון וביקש הלוואה על סך 10,000 ₪ למטרת שיפוצים. כן ביקש הנאשם כי לא יישלחו יותר דברי דואר לכתובת המתלון עקב השיפוץ, אלא לכתובתו של הנאשם. בהמשך אותו יום, שוב התקשר הנאשם לסניף הבנק של המתלון, וביקש מפקיד הבנק לבצע העברה בנקאית בסך של 8,500 ₪ לפקודתו בחשבון בנק הדואר שברשותו.

בגין מעשיו אלה הואשם הנאשם בעבירות של התחזות כאדם אחר (4 עבירות), זיוף (2 עבירות), שימוש במסמך מזויף (2 עבירות), קבלת דבר במרמה (2 עבירות) וניסיון לקבלת דבר במרמה (2 עבירות), לפי סעיפים 418, 420, 415 ו-415 בצירוף סעיף 25 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "חוק העונשין").

מכתב האישום בת"פ 31492-11-14, עולה כי ביום 13.7.14 רכש הנאשם רכב בשווי 51,000 ₪ בסניף חברת "קל

אוטו" בירושלים. לצורך מימון העסקה, התקשר הנאשם למשרדי החברה ומסר את פרטי כרטיס החיוב שבבעלות המתלונן ע' א', וביקש לחייבו בסכום של 1,000 ₪ בשני תשלומים. ביום 21.7.14 שוב שוחח הנאשם עם סוכן החברה, ומסר לו בשנית את פרטי הכרטיס לצורך גביית יתרת הסכום בשווי 3,000 ₪, אותו ביקש לפרוס ל-6 תשלומים.

בגין כך הורשע הנאשם בשתי עבירות של הונאה בכרטיס חיוב לפי סעיף 17 לחוק כרטיסי חיוב, תשמ"ו-1986.

2. הצדדים הגיעו לידי הסדר טיעון, לפיו הנאשם נשלח לשירות המבחן להכנת תסקיר. לא הושג הסדר לעניין העונש, ועמדת המאשימה היא הטלת עונש של מאסר בפועל, ואילו הסנגורית חופשית בטיעוניה לעונש.

3. תסקיר שירות המבחן מיום 27.03.16 מפרט את הרקע האישי והמשפחתי של הנאשם. ממנו עולה, כי הנאשם נשפט בין השנים 1996-2015 בשל ביצוע עבירות הונאה בכרטיס אשראי, גניבה, התחזות כאדם אחר, זיוף וקבלת דבר במרמה, ונגזרו עליו עונשי מאסר על תנאי, עבודות שירות, קנס ופיצוי.

ביחס לעבירה הנוכחית, הנאשם לקח אחריות, כמו על קודמותיה, והסביר כי הוא נוטה לפעול ללא שליטה ובלא הכרה במעשיו, וביטא חרטה והכרה בכך שהוא סובל מבעיה חוזרת ונשנית ורצון להימנע ממעשים דומים בעתיד.

קצינת המבחן התרשמה כי העונשים שהוטלו על הנאשם בעבר לא היוו גורם מרתיע והולם, ולשיטתה, ללא טיפול אינטנסיבי ישנו סיכון גבוה לחזרה על המעשים במצב של קושי רגשי בעתיד. עם זאת צוין, כי לאורך השנים מתמודד הנאשם עם קשיים קוגניטיביים, אך הוא עושה מאמץ להשתלב מבחינה תעסוקתית; מזה שנתיים וחצי הוא עובד באופן יציב, מגלה הכרה בכך שסובל מבעיה חזרתית של ביצוע מעשי מרמה, ומבטא רצון לסיוע ותמיכה טיפולית, ועל כן, לצד הסיכון לחזרה על המעשים, קיים גם סיכוי לשיקום.

על רקע הקשיים איתם מתמודד הנאשם, שירות המבחן רואה בתפקודו התעסוקתי היציב גורם חשוב לשיקומו המסייע לשמירה על יציבות רגשית וארגון עצמי ולכן ממליץ השירות על ענישה אשר תאפשר שמירה על מקום עבודתו במסגרת ביצוע צו שירות לתועלת הציבור בהיקף של 200 שעות וכן הטלת צו מבחן למשך שנה אחת.

4. בטיעונו לעונש, טען ב"כ המאשימה כי הנאשם פגע בערכים המוגנים של שמירה על קניינו של האדם, שלמות נפשו ופגיעה ביחסי מסחר תקינים. הנאשם פעל במרמה ולאחר תכנון מוקדם. הוא הצטייד מראש בפרטי המתלונן, הפיח בו תקוות שווא, ניצל את נאמנותו, לקח את פרטי חשבון הבנק שלו ותלוש המשכורת שלו, זייף את חתימתו וגזל את כספו.

הנאשם טלפן לפקיד הבנק והתחזה שוב למתלונן וביקש למשוך סכום של 10,000 ₪ באומרו שהדבר דרוש לו לצורך שיפוץ דירתו, אלא שלמרבה המזל, הבחין פקיד הבנק בהתחזות ולא העביר את הסכום כמבוקש. באותו יום אף טלפן שוב לבנק וביקש 8,500 ש"ח.

לנאשם היו מספר הזדמנויות לחדול ממעשיו, אך הוא לא עשה כן, ולפיכך, טוענת המאשימה, אופן ביצוע העבירות הוא מהחמורים ביותר.

אשר למדיניות הענישה נטען, כי בהתאם למתחמי הענישה המקובלים בעבירות מעין אלה, בשני התיקים מבוקש להטיל על הנאשם עונש של 10 חודשי מאסר בפועל, מאסר על תנאי, קנס לשיקול דעת בית המשפט ופיצוי למתלוננים.

5. מנגד טענה ב"כ הנאשם, כי תסקיר שירות המבחן מתייחס למצבו המנטלי של הנאשם, ומתאר פער בין יכולת תפקודית בתחום הנורמה לבין היכולת הקוגניטיבית שהיא נמוכה. הנאשם עושה אמנם שימוש באמצעים כלכליים, באמצעי תקשורת נורמטיביים דוגמת שימוש במעטפות שירות וטלפונים ובקשות, אך זאת ממקום מאוד לא מתוחכם ועל גבול הפיגור. מדובר בהתנהגות של אדם קשה הבנה לגבי התנהלות המערכת הפיננסית וכישוריו נמוכים בהרבה מן הממוצע. לטענתה, בתיק הראשון מדובר בסכום של 4,000 ₪ שאותו השיבה משפחת הנאשם, ואילו בתיק השני, הנאשם לקח סכום של 1,100 ₪ וכל היתר נותר בגדר ניסיונות, והנאשם מוכן להחזיר למתלונן סכום זה במסגרת הפיצוי שייקבע על ידי בית המשפט.

באשר למתחם הענישה, לטענתה מתחיל הוא ממאסר מותנה ואינו מחייב עונש של מאסר בפועל.

הסנגורית מציינת כי הנאשם פנה מיוזמתו למרכז לבריאות הנפש והתלונן על קשיים בשליטה בהתנהגותו וביקש עזרה, ואף פנה לטיפול כדי להשתלב בתהליך פסיכותרפיה. התרשמות הפסיכיאטר המטפל הייתה, כי קיימת אצל הנאשם הפרעת אישיות ושהתנהגותו הופיעה על רקע נסיבות חיים קשות מאוד, כמתואר בתסקיר. התקשורת שלו עם העולם החיצוני מאוד מצומצמת, והנאשם חש בדרך כלל דחייה חברתית.

עוד נטען כי הנאשם לא קיבל בעבר עונשים שיקומיים בדמות צו מבחן, ולכן השתתף צו מבחן יכולה להיות נקודת מפנה עבורו. בטעוניה, הגישה הסנגורית תעודות הוקרה שקיבל הנאשם (מוצגים נ/3-5), ציינה כי הנאשם הוכרז כפושט רגל באוקטובר 2012 ולפני זמן קצר קיבל הפטר מבית המשפט בגין חובות בהיקף של 600,000 ₪.

לבסוף ביקשה הסנגורית לאמץ את המלצת שירות המבחן והדגישה, כי עונש מאסר יהיה הרסני עבור הנאשם. לשיטתה, יש ליתן את הדעת לכך שהמלצת שירות המבחן לא ניתנה כלאחר יד, אלא מתוך הבנה שהנאשם ביצע את העבירות מתוך מצוקות קשות ושליחתו למאסר בשלב זה עשויה להביא להידרדרות במובנים רבים.

6. לנאשם ניתנה אפשרות לומר את דברו לבית המשפט, והוא הביע צער על מעשיו וטען כי הוא עבר תקופה לא קלה, אך יצא לדרך חדשה והתחייב לא לחזור על מעשיו. הנאשם הביע נכונות לקבל טיפול מתאים, וציין כי עבודתו במג"ב חשובה לו מאוד, המקום מהווה עבורו בית חם והשוטרים המשרתים במקום אוהבים אותו מאוד.

דין והכרעה

7. אשר למתחם העונש ההולם, תחילה יצוין כי כתבי האישום מתארים שתי פרשיות נפרדות ומעשים שונים שהנאשם ביצע בפער זמן של כשנה ביניהם, כך שמדובר בשני אירועים שונים, שלכל אחד מהם ייקבע מתחם ענישה נפרד.

הערכים המוגנים שנפגעו כתוצאה ממעשיו של הנאשם הם ההגנה על קניינו של אדם, שלמות נפשו ושמירה מפני פגיעה בנכסיו הפרטיים. כן מוגנים בעבירות אלה הערכים של הגנה על חיי המסחר התקינים וקשרי המסחר בין הבנקים ולקוחותיהם.

בעבירה של הונאה בכרטיסי חיוב, נוסף לערכים אלה, מוגן גם אמצעי התשלום הרווח של כרטיסי האשראי המהווה כלי מרכזי בחיי המסחר המודרניים והצורך בשמירה על האמון שלקוחות חברות האשראי רוכשים לו.

בחינת מידת הפגיעה בערכים אלה בנסיבות המתוארות בשני כתבי האישום מובילה למסקנה כי הפגיעה בהם הינה ברף הבינוני-גבוה.

בנסיבותיו של האישום **בת"פ 3763-07-14** בולטים ניצול ההכרות המוקדמת והאמון שרכש המתלונן לנאשם. הנאשם ניצל את תמימותו של המתלונן ואת רצונו להכיר בת זוג, לשם השגת פרטי חשבון הבנק שלו, ובהמשך משך כספים מחשבונו של המתלונן, לאחר שהתחזה לו בפני פקיד הבנק וכן באמצעות מעטפות שירות. במעשיו של הנאשם בולטים התחכום והעורמה, תוך תכנון מראש של המעשים. הסכומים שקיבל הנאשם במירמה אינם מן הגבוהים, כך שסך הכל הוציא מחשבונו של הנאשם סך של כ- 4,000 ₪, אולם משיכת סכום גבוה יותר, כפי שתכנן הנאשם מלכתחילה, נמנעה רק בזכות ערנותו של פקיד הבנק שהבחין בהתחזות ובמרמה.

בחינת התנהלותו של הנאשם מעידה על הבנה בניהול כספים וחשבון בנק, על מודעותו והבנתו את הפסול שבמעשיו. ניכר כי הנאשם הבין את משמעות מעשיו, ועל אף שהיו מספר הזדמנויות לעצור ולחדול מהם, המשיך הנאשם לבצעם.

בנסיבות אלה, בהתחשב בערכים המוגנים, במידת הפגיעה בהן בנסיבות ביצוע העבירה ובענישה הנוהגת בפסיקה, נע מתחם הענישה בין עונש של מאסר למשך 6 חודשים, אשר יכול שירוצה בעבודות שירות, ועד 12 חודשי מאסר לריצוי בפועל ממש, נוסף לעונשים נלווים, קנס ופיצוי כספי.

בנסיבותיו של כתב האישום **בת"פ 31492-11-14**, מלמדות כי לצורך תשלום חלק מתשלומים שהתחייב בהם לרכישת רכב, עשה הנאשם שימוש בכרטיס אשראי של אדם אחר. גם במעשה זה הפגין הנאשם תחכום ותכנון. הוא נדרש להשגת פרטי כרטיס האשראי של המתלונן מבעוד מועד, בדרך שלא פורטה בכתב האישום, ובהמשך, בשתי הזדמנויות שונות עשה בפרטים אלה שימוש לצורך תשלום כאמור. הסכום שמשיך הנאשם בהונאה זו מסתכם בסך של 4,000 ₪. גם כאן, ניכר כי הנאשם הבין את הפסול שבמעשיו, אך חזר על ביצוע המעשה בשתי הזדמנויות.

בהתחשב בנסיבותיו של מעשה זה, בערכים המוגנים ובענישה הנוהגת בפסיקה, נע מתחם הענישה בעבירה זו בין עונש של שירות לתועלת הציבור ועד מאסר לריצוי בפועל למשך מספר חודשים.

8. העונש המתאים לנאשם נבחן בהתאם לנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה כמצוותו של סעיף 40 יא לחוק העונשין.

בנסיבותיו של הנאשם מלמדות, כי הוא בן כארבעים וחמש שנה, רווק, המתקיים כיום מעבודתו כמפעיל מטבח בבסיס משמר הגבול.

הנאשם סיים 12 שנות לימוד בחינוך המיוחד, ושירת שירות חלקי בצה"ל. במשפחתו, הנאשם הוא השלישי בסדר הלידה מבין 10 ילדים והוריו גרושים. חוות דעת קודמות שנסקרו בידי קצינת המבחן, מעידות כי יכולותיו הקוגניטיביות נמוכות.

מעשי המרמה שביצע הנאשם הם דרכו של הנאשם לפיצוי ומילוי חסכים רגשיים שמהם הוא סובל, לפי הערכת קצינת המבחן.

נוסף לנסיבות אלה, שקלתי לקולה גם את הודאתו של הנאשם במעשים המיוחסים לו, שעמה ניכרת קבלת אחריות מלאה וחרטה על המעשים. כן זקפתי לזכותו את הכרתו בבעייתו ורצונו להימנע ממעשים דומים בעתיד.

שקלתי גם את דברי הנאשם ואת חשיבות מקום העבודה הנוכחי בו הוא מועסק כיום, והשפעתו המיטיבה על תפקודו, וכן עמד לנגד עיני גם מצבו הכלכלי הקשה, הכרזתו כפושט רגל והחובות הכבדים שבהם הוא נושא.

ואולם, יחד עם זאת, לא אוכל להתעלם מקביעתה של קצינת המבחן, לצד המלצתה לענישה בדמות שירות לתועלת הציבור, כי קיים בענייניו **סיכון גבוה** לחזרתיות על המעשים.

לא ניתן להתעלם גם מהרישום הפלילי ממנו עולה כי זוהי אינה הסתבכותו הראשונה של הנאשם עם הדין הפלילי בכלל, ועם עבירות שבהן יסודות של מרמה בפרט, ומכך שעונשים קודמים שנגזרו עליו לא הרתיעוהו מלשוב על המעשים שוב ושוב.

לפיכך, לאחר איזון כלל הנתונים ובחינת השיקולים לקולה ולחומרה, מצאתי כי העונש המתאים וההולם, יהיה זה אשר מחד יהווה גורם מרתיע, ומאידך יאפשר לנאשם להטיב את דרכיו בעתיד, ולהימנע משליחתו למאסר בפועל. עונש של שירות לתועלת הציבור, כפי המלצתה של קצינת המבחן, לא יעמוד בדרישה זו.

נוכח כל האמור לעיל, ולאחר שמיעת טיעוני ב"כ הצדדים לעונש, עיון בתסקיר שירות המבחן ובחוות הדעת של הממונה על עבודות השירות אליו נשלח הנאשם לאחר שב"כ הצדדים טענו טיעוניהם לעונש, ולאחר ששקלתי את כל השיקולים הנדרשים, אני גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:

1. ארבעה חודשי מאסר אותם ירצה הנאשם בדרך של עבודות שירות במנהל הקהילתי ברמות. הנאשם יתייצב לתחילת ריצוי עונשו ביום 20.12.16 בשעה 8:00 ביחידת עבודות השירות, מפקדת מחוז דרום בבאר שבע, בהתאם לחוות דעת הממונה מיום 13.7.16.

2. שישה חודשי מאסר על תנאי אותם לא ירצה הנאשם, אלא אם יעבור תוך שלוש שנים מהיום על כל עבירה שבה הורשע בגזר דין זה.

3. קנס כספי בסך ₪ 1,000 או מאסר של 7 ימים תחתיו. הקנס ישולם בארבעה תשלומים שווי, החל מ-10.8.16 ובכל אחד בחודש שלאחריו.

4. פיצוי- הנאשם ישלם למתלון בת"פ 3763-07-14 פיצוי בסך ₪ 1,300. למתלון בת"פ 31492-11-14 ישלם המתלון פיצוי בסך של ₪ 500.

הנאשם יפקיד סכומים אלה בקופת בית המשפט עד יום 1.9.16.

5. בשל השביתה מצווה הנאשם לפנות למזכירות בית המשפט עם סיומה, לצורך קבלת שוברים.

העתק גזר הדין יישלח לשירות המבחן ולממונה על עבודות השירות.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי תוך 45 יום.

ניתן היום, י"ד תמוז תשע"ו, 20 יולי 2016, במעמד ב"כ המאשימה, עו"ד קסהון וונדה הנאשם וב"כ.

עו"ד דוד הלוי, במקומה שח עו"ד ששוו מוריה שילדה בשעה טובה.